

የአርባኛው ቁጥር ስውር ታሪክ - ቁጥር አሥራ ዘጠኝ

ሁለተኛው ወጥታ - ክፍል ስድስት

Jeff Pippenger

2026-07-20

መጻሕፍት ዳንኤልና ራእይ እርስ በርሳቸው ይደጋገፋሉ፤ ማለትም አብረው ሲሆኑ ወደ ፍጹምነት ይደርሳሉ።

“በራእይ መጽሐፍ ውስጥ የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ሁሉ ይገናኛሉ እና ይደመደማሉ። እዚህ የዳንኤል መጽሐፍ ማሟያ አለ።” የሐዋርያት ሥራ, 585.

በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ውስጥ የተገለጹት መንግሥታት የትንቢት ተማሪ ትኩረት ሊሆኑ ይገባል፤ ምክንያቱም በዚያ የዘመኑ መጨረሻ ውጫዊ ታሪክ በዋነኝነት ተቀምጦ ነው።

“ከመንግሥታት መነሣትና መውደቃቸውን የሚገዙ ምክንያቶች በእግዚአብሔር ቃል ብርሃን ውስጥ መማር እጅግ ይሻላል። ወጣቱ እነዚህን መዝገቦች ይመርምር፤ የአሕዛብም እውነተኛ ብልጽግና መለኮታዊ መርሆችን ከመቀበል ጋር እንዴት እንደተቆራኘ ይመልከት። የታላላቅ የተሃድሶ እንቅስቃሴዎችንም ታሪክ ይጥና፤ እነዚህም መርሆች ምንም እንኳን ተናቀውና ተጠልተው፤ አራማጆቻቸውም ወደ እስር ቤትና ወደ መስቀያ ስፍራ ቢወሰዱም፤ በእነዚህ በተባሉት መሥዋዕቶች ራሳቸው ድል እንዳገኙ ይመልከት።” ትምህርት፡ 238።

ቅዱሳን ታሪኮች፡ “ታላላቅ የተሃድሶ እንቅስቃሴዎች” ይሁኑ ወይም “የመንግሥታት መነሣትና መውደቅ”፤ ቅዱሳን ታሪኮች በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ የሕይወትና የሞት ጉዳይ ናቸው። ጳውሎስ በሁለተኛ ተሰሎንቄ ምዕራፍ ሁለት ውስጥ፤ እውነትን የማይወዱትና ከዚያም በኋላ ብርቱ ማታለያን የሚቀበሉት፤ ጳውሎስ በዚያ ክፍል የለየውን መልእክት ለመቀበል እምቢ ማለታቸውን በመረጡ ምክንያት እንደሆነ መዝግቦአል። ያ ክፍል በአረማዊት ሮም እና በጳጳሳዊት ሮም መካከል ያለውን ግንኙነት ይገልጻል፤ ይህም ደግሞ በጴርጋሞንና በትያጥሮን መካከል ያለው ግንኙነት ነው፤ እንዲሁም በብረትና በሸክላ መካከል ያለው ግንኙነት ነው፤ እንዲሁም በዘንዶውና በጳጳስናው መካከል ያለው ግንኙነት ነው። በትያጥሮን የተወከለችው የጳጳሳዊት ሮም መነሣት እና በጴርጋሞን የተወከለው የአረማዊት ሮም መውደቅ፤ ብርቱ ማታለያን የሚቀበሉ ሰዎች የሚጠሉት እውነት ነው።

በሚሊዮኖች ታሪክ ውስጥ፤ በ1843 የፓይነር ቻርት ላይ የተካተተው ክርክር በሚሊዮኖችና በፕሮቴስታንቶች መካከል ስለ ዳንኤል አሥራ አንድ ቁጥር አሥራ አራት ውስጥ “የሕዝብህ ሽፍቶች” ተብሎ የተወከለው ታሪካዊ ኃይል ማን እንደሆነ ነበር። ሽፍቶቹ ሚሊዮኖች እንደሚከራከሩት የአረማዊት ሮም መነሳት ነበሩን፤ ወይስ ፕሮቴስታንቶች እንደሚቀርቡት የሴሉክያውያን ውድቀት ነበር?

“በድርጊት መድረክ ላይ የተገለጠች እያንዳንዱ ሕዝብ በምድር ላይ ስፍራዋን እንድትይዝ ተፈቅዶላት ነበር፤ ይህም ‘ተጠባባቂውና ቅዱሱ’ ያለውን አላማ ትፈጽም እንደሆነ እንዲታይ ነበር። ትንቢት የዓለምን ታላላቅ ነገሥታት—በቢሎን፤ ሜዶ-ፋርስ፤ ግሪክ፤ እና ሮም—መነሳታቸውንና መውደቃቸውን አስቀድሞ አሳይቷል። ከእያንዳንዱም ጋር፤ ከአነስተኛ ኃይል ያላቸው አሕዛብ ጋር እንደሆነውም፤ ታሪክ ራሱን ደግሞ ደጋግሞ አሳይቷል። እያንዳንዱ የፈተናው ዘመን ነበረው፤ እያንዳንዱ ወደቀ፤ ክብሩ ጠፋ፤ ኃይሉም ከእርሱ ራቀ፤ ስፍራውም በሌላ ተያዘ።...”

“በቅዱሳት መጻሕፍት ገጾች ውስጥ እንደ ተገለጠው ከአሕዛብ መነሣትና መውደቅ መማር ያስፈልጋቸዋል፤ የውጫዊና የዓለማዊ ክብር ብቻ ምንኛ ከንቱ እንደሆነ ሊያውቁ ይገባቸዋል። በቢሎን

ከሁሉም ኃይሏና ግርማዋ ጋር፣ ዓለማችንም ከዚያ ወዲህ የማታይበት እንደዚያ ያለ ኃይልና ግርማ፣—በዚያን ዘመን ለነበሩት ሰዎች እጅግ ጽኑና ዘላቂ የሚመስል፣—ምንኛ ፈጽሞ እንደ ጠፋች! እንደ ‘የሣር አበባ’ ጠፍታለች። እግዚአብሔርን መሠረቱ ያላደረገ ሁሉ እንዲሁ ይጠፋል። ከዓለማው ጋር የተቆራኘውና ባሕርዩን የሚገልጠው ብቻ ሊጻና ይችላል። መርሆቹ ብቻ ዓለማችን የምታውቃቸው የማይናወጡ ነገሮች ናቸው።” Education, 177, 184.

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ታሪክ ሰሎሞን ያጎደለው ሕዝብ እንደሚጠፋ የተናገረው ራሷ ነው። ሚሊዮኖች በራሷ ምዕራፍ ዘጠኝ ቁጥር አምስትና አሥር “አምስት ወር” ተብሎ የተወከለውን አንድ መቶ አምስት ዓመት አውቀው አውጥተው አወጁ፤ ነገር ግን በራሷ ምዕራፍ ዘጠኝ የተወከለውን ታሪክ በጥልቅ አልመረመሩም። የቁጥር አሥሩን አምስት ወር በትክክል ላይ፤ ነገር ግን በቁጥር አምስትና አሥር ሁለቱም “አምስት ወር” የሚለውን ንግግር ስለያዙ፣ በሁለቱም ቁጥሮች የተወከለውን የሥቃይ ትንቢት ብቻ ለማጽናናት እንደሆነ ያስቡ ነበር ብሎ ይታያል። አሁን በቀላሉ ማሳየት ይቻላል፤ ቁጥር አምስት “አምስት ወር” ሲወክል በ632 በመሐመድ ሞት የጀመረውን እና በ782 በባይዛንታይን ወይም በምሥራቃዊው የሮማ ግዛት ንግሥት ኢረኔ ውርደት የተፈጸመውን አንድ መቶ አምስት ዓመት ይወክላል።

አቅኚዎቹ በቁጥር አሥር ያለውን ነገር እንደ ኒቆሜዲያ ጦርነት በሐምሌ 27 ቀን 1299 ዓ.ም. የአንድ መቶ ሃምሳ ዓመታት መጀመሪያ እንደሆነ በመተግበራቸው ትክክል ነበሩ፤ ይህም ጊዜ በሐምሌ 27 ቀን 1449 ዓ.ም. በቆስጠንጢኖፕል ለመንገሥ የመጨረሻው ቆስጠንጢኖስ በውርደት ሲወርድ ተፈጸመ። መስመር በመስመር አንድ መቶ ሃምሳ ዓመታት የዓለም አቀፍ እስልምናን ይለያል፤ ይህም በመጀመሪያው ወቅታ የተመሰለው የአረቢያ እስልምና እና በሁለተኛው ወቅታ የተመሰለው የቱርክ እስልምና ሁለቱም የሚወክሉት ነው። ንጉሠ ነገሥቱንና ንግሥቱን በአንድነት ያዋረደው እስልምና፣ በአይሪኔ የተወከለች ሴትና በመጨረሻው ቆስጠንጢኖስ የተወከለ ወንድ የሚካተቱበትን መንግሥት የሚያሸንፍ የዓለም አቀፍ እስልምናን ይለያል።

በአይሪኔ ውርደት የሚያበቃው አንድ መቶ ሃምሳ ዓመታት ውስጥ፣ የአረቢያ እስልምና የባይዛንታይንን አካባቢ ወይም ግዛት ተቆጣጠረ፤ አይሪኔንም እጅግ በተዋረደ ሁኔታ ውስጥ ትቶአት፣ ከሌሎች ግፍ ጥያቄዎች ጋር ለሦስት ዓመታት ግብር እንድትከፍል ተገደደች። የመጨረሻው ቆስጠንጢኖስ ውርደት በተከሰተ ጊዜ፣ በከበባ እና በምሥራቃዊ ሮም ዋና ከተማ መውደቅ የሚያበቃ የአራት ዓመት ዘመን መጀመሪያ ሆነ። በሁለቱም ሁኔታዎች እስልምና ነበር፤ ለአይሪኔ የአረቢያ እስልምና፣ ለመጨረሻው ቆስጠንጢኖስም የቱርክ እስልምና። በዘመኑ መጨረሻ ዘመናት፣ በመጀመሪያውና በሁለተኛው ወቅታዎች ውስጥ በተቀመጡት ሁለቱ ምስክሮች የአረቢያና የቱርክ እስልምና የሚወከለው ዓለም አቀፍ እስልምና፣ መጀመሪያ ግዛቱን ይወስዳል፣ ከዚያም ዋና ከተማዋን። በኋለኛው ዘመን በምሥራቃዊ ሮም ቆስጠንጢኖስ የሚወከለው የፖለቲካ አካል፣ በምሥራቃዊ ሮም አይሪኔ የሚወከለው የኋለኛው ዘመን የሃይማኖት አካል ጋር በምሳሌያዊ መንገድ ተጋብቷል። የአውሬው ምስል ምልክት አስቀድሞ በዩናይትድ ስቴትስ ከዚያም በዓለም ውስጥ እንደሚከሰት ያለውን ምልክት ለመጠቀም የፖለቲካ እና የሃይማኖት አካል የሚለውን ቃል እጠቀማለሁ። የአውሬው ምስል ግዛታቸውንና ዋና ከተማቸውን ለእስልምና በማጣታቸው ሁለቱም የተዋረዱት የቆስጠንጢኖስና የአይሪኔ ምሳሌያዊ ጋብቻ ነው።

ታሪካቸውን ሁለቱን በማስተካከል ጋብቻቸው ይታወቃል፤ ይህም በ313 ዓ.ም. የሚላን አዋጅ በተፈጸመበት ጊዜ፣ ምሳሌያዊቷ የሰምርና ቤተ ክርስቲያን ተፈጽሞ ምሳሌያዊቷ የጴርጋሞን ቤተ ክርስቲያን ስትጀምር፣ በኮንስታንቲኖፕል በሊሲኒየስ መካከል በተደረገው ጋብቻ ተመስሏል። ጳውሎስ ኃይለኛ ማታለልን እንደሚቀበሉ የሚለያቸው ሰዎች፣ የኃጢአት ሰው ሳይገለጥ አስቀድሞ መናፈቅ እንዳለ የሚያካትተውን የጳውሎስን የማስጠንቀቂያ መልእክት ለማየት እምቢ ይላሉ። ይህ መናፈቅ በጴርጋሞን ታሪክ ውስጥ ይፈጸማል፤ ከዚያም በ538 ዓ.ም. የኃጢአት ሰው ተገለጠ፣ ከዚያም የትያጥሮን ቤተ ክርስቲያን ተጀመረች።

ማንም ሰው በማንኛውም መንገድ እንዳያታልላችሁ፤ ምክንያቱም ያ ቀን አስቀድሞ መክዳት ካልመጣ፤ እንዲሁም የኃጢአት ሰው የሆነው የጥፋት ልጅ ካልተገለጠ በስተቀር አይመጣም። እርሱም አምላክ ተብሎ በሚጠራ ወይም የሚመለከት ሁሉ ላይ የሚቃወምና ራሱን ከፍ የሚያደርግ ነው፤ እርሱም እንደ አምላክ በአምላክ ቤተ መቅደስ ተቀምጦ ራሱን አምላክ እንደሆነ ያሳያል። 2 ተሰሎንቄ 2፡3, 4

የምሥራቃዊ ሮማ ታሪክ፤ በምሥራቃዊ ሮማ ከምዕራባዊ ሮማ ጋር ባለው ምሳሌያዊ ግንኙነት ደግሞ ለተወከለው ትንቢታዊ እውነት ሁለት ምስክሮችን ያቀርባል። በዚያ ግንኙነት ውስጥ ምዕራባዊ ሮማ ቤተ ክርስቲያን ሲሆን ምሥራቃዊ ሮማ መንግሥት ናት። ሮማ፤ በዳንኤል ምዕራፍ ሁለት እንደ ብረትና ሸክላ እንደተወከለው፤ የቤተ ክርስቲያንና የመንግሥት ውህደት ናት።

በኋለኛው ዘመን በዓለም አቀፍ ደረጃ እስልምና እንደ ቤተ ክርስቲያንና መንግሥት ጥምረት ተመስሎ የተወከለ ኃይልን ተቃውሞ እንደሚመጣ፤ ግዛቱንና ዋና ከተማውንም እንደሚወስድ በአሳማኝ ሁኔታ ሊታይ የሚችልበት አንድ ምክንያት፤ ከራሴ ምዕራፍ ዘጠኝ ቅዱስ ታሪክ የሚመጡ ሌሎች ሁለት ምስክሮች ስለሚደግፉት ነው። አስማን በጁላይ 27፤ 1299 የኒኮሜድያን ግዛት አሸነፈ፤ ከዚያም ሁለት ዓመት በኋላ በ1301 የኒቂያን ግዛት አሸነፈ። ልጁ በ1331 የኒቂያን ዋና ከተማ አሸነፈ፤ ይህም እንዲሁ በ1337 የተፈጸመውን አራት ዓመት ከበባ በማጠናቀቅ የኒኮሜድያን ዋና ከተማ ደግሞ አሸነፈ። አቅኚዎቹ ጁላይ 27፤ 1299ን ከአስማን ጋር ምልክት አደረጉ፤ ነገር ግን የአቶማን ኢምፓየር መመሥረት ታሪካዊ ሁለተኛ እርምጃ እንደነበረው ቀጣዩን ውጊያ፤ ማለትም የኒቂያን ውጊያ ፈጽሞ አልተመለከቱም። ጁላይ 27፤ 1299 ወደ እሁድ ሕግ ለመድረስ ከሚወስዱ በርካታ እርምጃዎች የመጀመሪያው እርምጃ ነበር። የቱርክ እስልምና የመጀመሪያዎቹ ሁለት እርምጃዎች በ1449 የተጠናቀቁ ትንቢት መጀመሪያን ላይ፤ ከዚያም እንደገና በ1840፤ ከዚያም እንደገና በ9/11፤ ከዚያም እንደገና በዲሴምበር 31፤ 2023።

የእነዚያ ሁለት እርምጃዎች የመጀመሪያው የመቶ ሃምሳ ዓመታትን መጀመሪያ ብቻ ሳይሆን የሰላሳ ስምንት ዓመታትንም መጀመሪያ አመለከተ። ይህም አስማን የኒቆሜድያን ግዛት በመውሰዱ ተጀመረ፤ እና ከሰላሳ ስምንት ዓመታት በኋላ በ1337 አስማን ልጅ በአራት ዓመት ከበባ መጨረሻ የኒቆሜድያን ዋና ከተማ በወሰደ ጊዜ ተፈጸመ። ቁጥር ሰላሳ ስምንት “መነሣትን” ይወክላል፤ እና አስማን ግዛቱን በመውሰዱ የተወሰደው የመጀመሪያ እርምጃ የቱርክ እስልምናን መነሣት አመለከተ። በዚያ የመጀመሪያ የሰላሳ ስምንት ዓመታት እርምጃ ውስጥ፤ “አራት ዓመት” የሆነ ከበባ መደምደሚያውን ያመለክታል። በመቶ ሃምሳው ዓመታት የመጨረሻ እርምጃ ላይ ውርደቱ ይፈጸማል፤ እና ከአራት ዓመታት በኋላ በ1453 የምሥራቃዊ ሮማ ዋና ከተማ ትወሰዳለች።

1453 ዓ.ም. የአቶማን ቱርኮች ቢሆኑም፤ ወይም የአስማን ልጅ በ1337 ኒቆሜድያንና በ1331 ኒቂያን ሁለቱንም መውሰዱ ቢሆንም፤ በእነዚህ ሦስቱ ሁኔታዎች ሁሉ እያንዳንዱ ዋና ከተማ በታሪክ ውስጥ በአንድ ወቅት የምሥራቃዊ ሮማ ዋና ከተማ ሆና አገልግላለች። እነዚህ ሦስቱ መስመሮች ሁሉ የሚያመለክቱት የምሥራቃዊ ሮማን መሸነፍ ነው። ከእነዚህ ሦስቱ መስመሮች እያንዳንዱ እስልምና መጀመሪያ ግዛቱን ከዚያም በኋላ የምሥራቃዊ ሮማን ዋና ከተማ እንደ ወረሰ ያመለክታል። የሦስቱም ዋና ከተማዎች ስም ከግዛቱ ስም ጋር አንድ ነው። እያንዳንዱም ከእነዚህ ሦስቱ መስመሮች የተለዩ አልፋና አሜጋ ታሪካዊ ሰዎች አሉት። በንጉሠ ነገሥቱና በንግሥቲቱ ላይ በእስልምና የደረሰውን ውርደት በመንግሥትና በቤተ ክርስቲያን ግንኙነት እያመለከተ ሳለ፤ ያ ትንቢታዊ ውርደት መስመሮቻቸውን ከምዕራባዊ ሮማ ጋር ያስተሳስራል፤ እርስዋም ደግሞ በ330 ቆስጠንጢኖስ ታላቁ ከሮማ ከተማ ይልቅ ቆስጠንጢኖፕልን በመምረጡ ተዋርዳ ነበር። የምዕራባዊ ሮማ የመጨረሻ ውርደት በ476 ከመጨረሻው ንጉሠ ነገሥት ጋር መጣ፤ ከዚያም ጀምሮ በፍጥነት መውደቁን ቀጠለች።

ምዕራባዊት ሮማ ከምሥራቃዊት ሮማ ጋር በተያያዘች መልኩ ቤተ ክርስቲያን ነበረች፤ ምሥራቅ ግን መንግሥት ነበረ። በ330 መጀመሪያ ላይ ውርደት፣ ከዚያም በ476 ውርደት፣ ከዚያም በ782፣ እንደገናም በ1449። በአንድ መንግሥት መከፈል የጀመረ የውርደት መስመር፣ በ476 ንጉሠ ነገሥቱን፣ ስለዚህም ኢምፓየሩን በማጣት ተከትሎ፣ ከዚያም እስልምና በመጀመሪያ በ782 በምሥራቁ ግዛት ላይ ውርደትን አመጣ፣ ከዚያም በ1453 በምሥራቁ ዋና ከተማ ላይ።

የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት እስልምና የሁለቱንም የምሥራቃዊና የምዕራባዊ ሮም መስመር ወደ ብርሃን ያመጣል፤ እናም እስልምና ዛሬ የሚያፈራው ብርሃን ከእስልምና መሠረታዊ ብርሃን ጋር ተስማሚ ቢሆንም፣ ለሚለራውያን ቀደምት አቅኚዎች ከነበረው እጅግ የራቀ ነው። በ2024 የተጀመረው የፈተና ዘመን፣ “ራእዩን የሚያጸኑ የሕዝብ ብዝሃነት ማን ናቸው?” በሚለው ጥያቄ የተነሣ፣ የፈተናው ዘመን አልፋ ነበር፤ አሁንም በፈተናው ዘመን መጨረሻ ላይ ከራእይ ምዕራፍ ዘጠኝ የእስልምና ርዕሰ ጉዳይ የሚመጣው ብርሃን፣ እስከ እነዚህ አሁን ያሉ የኋለኛው ዘመናት ድረስ ፈጽሞ ያልተመረመሩ የምዕራባዊና የምሥራቃዊ ሮም ምስክሮችን ይጨምራል።

በዳንኤል 11 ከቁጥር 10 እስከ 16 ያሉትን የታሪክ መስመሮች ከእነዚህ ጽሑፎች አስቀድሞ እየተወያየንባቸው ካሉ መስመሮች ጋር የሚያገናኙ ምስክርነቶችን በማቅረብ፣ በምዕራፍ ዘጠኝ እስከ አሥራ አንድ ውስጥ የተወከሉት የእስልምና ትንቢታዊ መስመሮች እነዚያን የታሪክ መስመሮች በአንድ ላይ ያሳስባሉ። ነገር ግን በእስልምና መነሣት ትንቢታዊ ምሳሌ ውስጥ የሚለራውያን እንቅስቃሴ እና የመቶ አርባ አራት ሺህ እንቅስቃሴ መነሣትም ተካትቶ ይገኛል። በራእይ 9 የጊዜ ትንቢቶች ውስጥ በጽኑ የተቀመጡ እና የእነዚያ አካል የሆኑ ሁለት የአራት ዓመት ዘመናት፣ ከ1840 እስከ 1844 ላሉት አራት ዓመታት ምስክር ይሰጣሉ። በ1844 ትንቢታዊ ጊዜ ከእንግዲህ ወዲህ የለም፤ ስለዚህ ምሳሌያዊው የአራት ዓመት ዘመን በጊዜ ሳይሆን በትንቢታዊ ባህርያቱ ይገለጻል። የመጀመሪያው የአራት ዓመት ዘመን እስልምና በ1337 ኒቆሜዲያን፣ የቀድሞውን የምሥራቅ ሮማ ዋና ከተማ፣ አባቱ ያንን ግዛት ከወረሰ ከሠላሳ ስምንት ዓመት በኋላ መቆጣጠሩን ያመለክታል። ሁለተኛው የአራቱ ዓመታት ዘመን በ1449 በእስልምና የመጣውን የምሥራቃዊ ሮማ የፖለቲካና የሃይማኖት ገዥዎች ማዋረድ ያመለክታል፤ ሦስተኛውም የአራት ዓመት ዘመን ምድርን በክብሩ ያበራ መልአክ በነሐሴ 11, 1840 በወረደ ጊዜ የእግዚአብሔር ንድል ክቡር መገለጥ መኖሩን ያመለክታል።

የመጀመሪያውና የሁለተኛው መልአክ የሚለራውያን ታሪክ፣ አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ በሚታተሙበት ጊዜ ከሦስተኛው መልአክ ታሪክ ጋር ይስማማል። ያ የመጨረሻው የማተም ሥራ የኃጢአት መደምሰስ ነው፤ መለኮትና ሰብአዊነት መተባበር ነው፤ እናም በእስልምና የሚመጣ ጦርነት መካከል ይፈጸማል።

እርሱም የማይመረመር ጉድጓዱን ከፈተ፤ ከጉድጓዱም እንደ ታላቅ እቶን ጢስ ያለ ጢስ ወጣ፤ ከጉድጓዱም ጢስ የተነሣ ፀሐይና አየር ጨለመ። ከጢሱም አንበጣዎች ወደ ምድር ወጡ፤ ለእነርሱም የምድር ጊንጦች እንዳላቸው ኃይል ኃይል ተሰጣቸው። የምድርንም ሣር ወይም ማናቸውንም ልምላሜ ወይም ማናቸውንም ዛፍ እንዳይጎዱ ታዘዛቸው፤ ነገር ግን በግንባራቸው የእግዚአብሔር ማኅተም የሌላቸውን ሰዎች ብቻ እንዲጎዱ ተባለላቸው። ራእይ 9፡2-4።

የእያንዳንዱ ትንቢት ፍጻሜ ፍጻሜ በመጨረሻዎቹ ዘመናት ውስጥ ስለሆነ፣ ይህ ክፍል የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ሰዎችን መታተም እየለየ ያመለክታል። በራእይ ዘጠኝ ውስጥ ያለው የእስልምና ትንቢት እስልምና በተገደበበት በ1840 እ.ኤ.አ. ነሐሴ 11 ቀን በፍጻሜ የደረሰውን ታሪክ ውስጥ፣ ራእዩን የሚያጸናውን ኃይል እጅግ የተሟላ ማብራሪያ አንድ ላይ ለማምጣት ታሪካዊ ቁልፍን ይሰጣል። ከዚያ ነጥብ ጀምሮ የራእይ ዘጠኝ ምስክርነት ወደ ምዕራፍ አሥርና ወደ መጀመሪያውና ሁለተኛው መለእክት ታሪክ ተዘረጋ። ከዚያም በምዕራፍ አሥራ አንድ ሰስተኛው ወጥ በድንገት በእሁድ ሕግ ላይ ይመጣል፤ ይህም የሶስተኛው መለእክት

ታላቅ ጩኸት የሚጀምርበት ጊዜ ነው። ምዕራፍ ዘጠኝ በዳንኤልና በራእይ ውስጥ የተቀመጠውን የመንግሥታት መነሣትና መውደቅ በማድረጃት የእስልምና ቁልፍ ነው። ምዕራፎች አሥርና አሥራ አንድ የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ጥበበኛ ድንግል ልምምድን ያሳያሉ። ምዕራፍ ዘጠኝ የውጫዊውን ራእይ የሚያጸናውን ምልክት ይለያል፤ ምዕራፎች አሥርና አሥራ አንድ ግን በጉን ወደ ቅድስተ ቅዱሳን በመከተል ጋር የተያያዘውን ውስጣዊ ራእይ ይለያሉ።

ራእይ ምዕራፍ አሥር ክርስቶስን ክፍት የሆነ ትንሽ መጽሐፍ ይዞ የሚወርድ ኃያል መልአክ አድርጎ ይከፈታል። ያ ክስተት በራእይ ዘጠኝ ውስጥ በተገለጸው ሦስት መቶ ዘጠና አንድ ዓመትና አሥራ አምስት ቀን ትንቢት ፍጻሜ ላይ በ1840 ነሐሴ 11 ተፈጸመ። ራእይ አሥር መልእክቱ በ1844 ጥቅምት 22 በዮሐንስ ሆድ ውስጥ መራራ እስኪሆን ድረስ ያለውን ታሪክ ያመለክታል። የ1840 እስከ 1844 ያሉት አራት ዓመታት በመጀመሪያው መልአክ መምጣት ይጀምራሉ እና በሦስተኛው መልአክ መምጣት ያበቃሉ። ከ1840 ነሐሴ 11 ፍጻሜ በኋላ የተከተሉት እነዚያ አራት ዓመታት፣ በሦስት መቶ ዘጠና አንድ ዓመትና አሥራ አምስት ቀን መጀመሪያ ላይ ከ1449 ሐምሌ 27 እስከ 1453 ባሉት አራት ዓመታት በጥላ ተመስለው ነበር። እነዚህ ሁለቱም የአራት ዓመት ዘመናት ከ1333 እስከ 1337 ባለው የኒቆሜድያ ከበባ አራት ዓመታት ጋር ይጣጣማሉ። በምሳሌያዊ ሁኔታ ምሥራቃዊቱ ሮም በእስልምና ሦስት ጊዜ ተሸነፈች። የመጀመሪያው በ1331 በኒቅያ ከበባ ነበር፤ ቀጥሎም በ1337 የኒቆሜድያ አራት ዓመት ከበባ፤ ከዚያም በ1453 የቆስጠንጢኖስ ከተማ ከበባ ነበር።

ዲዮቅሊጥያኖስ በ393 ሮምን በሕጋዊ መንገድ ወደ ምሥራቅና ምዕራብ ከፈለ፣ ቆስጠንጢኖስም በ330 በትንቢታዊ መንገድ ሮምን ወደ ምሥራቅና ምዕራብ ከፈለ። በ395፣ ንጉሠ ነገሥቱ ቴዎዶሶስ ፩ ከሞተ በኋላ፣ ግዛቱ ምሥራቅና ምዕራቡን ለሁለቱ ልጆቹ በውርስ ስለ ሰጠ፣ በይፋና ለዘላቂነት ተከፈለ። ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በ1054 በ“ታላቁ ሽፍጥ” ወቅት ወደ ምሥራቅና ምዕራብ ተከፈለች። መከፈሉ እንደ ቀጥሎ የመጣው ውድቀት ሁሉ ቀስ በቀስ ነበር። ይህ መከፈል እስከ ዛሬ ድረስ ቀጥሎ ይኖራል። ከዚያ ቀን ጀምሮ በአምሳ ዓመት ውስጥ፣ በሮም ያለችው ምዕራባዊት ቤተ ክርስቲያን በእስልምና ላይ ግምት ሁለት መቶ ዓመት የቆዩ መስቀል ጦርነቶችን ጀመረች። ምዕራባዊት ሮም በ476 የመጨረሻ ንጉሠ ነገሥቷን ባጣች ጊዜ ወደቀች። ምሥራቃዊት ሮም በ1453 ወደቀች። ጳጳሳዊት ሮም በ1798 ወደቀች። ጣያታዊት ሮም በ393፣ 330 እና 395 ወደ ምሥራቅና ምዕራብ ተከፈለች። ጳጳሳዊት ሮም በ1054 ወደ ምሥራቅና ምዕራብ ተከፈለች። እህት ዋይት በእግዚአብሔር ቃል ጥናት ውስጥ የመንግሥታትን መነሣትና ውድቀት ዋና የማጣቀሻ ነጥብ መሆኑን ትገልጻለች።

ከራእይ መጽሐፍ ዘጠነኛው ምዕራፍ ጀምሮ ወደ ታሪክ ብርሃን የተገለጡት መንግሥታት፣ ራእዩን የሚያቆመው ሮማ መሆኑን የሚያጠናክረውን ክርክር ያበረታታሉ። በእስልምና እና በአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ መካከል ያለው ትንቢታዊ ግንኙነት፣ ክርስቶስ በአህያ ላይ ተቀምጦ ወደ ኢየሩሳሌም በመግባቱ የተመሰለው የእኩለ ሌሊት ጩኸት መልእክት፣ በመጀመሪያው ወዮ ዘመን የጀመረ፣ በትንቢቱ ሁለተኛ ክፍል በሁለተኛው ወዮ የቀጠለ፣ እናም የመጀመሪያውና የሁለተኛው መላእክት የሚለራዊ እንቅስቃሴ በዚያው ትንቢት ፍጻሜ የጀመረበት በአራት ዓመት ታሪክ ውስጥ ፍጻሜውን እንደደረሰ ማስረጃ ነው። ትንቢቱ የእስልምናን መነሣት የሚያመለክቱትን “ሠላሳ ስምንት እና ሁለት ዓመት” (1299 እና 1301) የሚለውን ምልክት በመጀመር ጀመረ፤ የሚለራውያንንም መነሣት የሚያመለክቱትን “ሠላሳ ስምንት እና ሁለት ዓመት” (1838 እና 1840) የሚለውን ምልክት በማብቃት ተደረሰ።

በ1844 ዓ.ም፣ በ1333 እስከ 1337 ያለው እና በ1449 እስከ 1453 የተደረገው ከበባ በምሳሌነት ያመለከተው የሚለራውያን አራት ዓመት ዘመን በተፈጸመ ጊዜ፣ ትንቢታዊ ጊዜ ከእንግዲህ ወዲህ እንዳይተገበር ሆነ። የመቶ አርባ አራት ሺህ ዓርማ መስቀል እስልምና ከፍ ከሚልበት ትንቢት ጋር በቀጥታ የተያያዘ ነው።

ይሁዳ፡ ወንድሞችህ የሚያመሰግኑህ አንተ ነህ፤ እጅህ በጠላቶችህ አንገት ላይ ትሆናለች፤ የአባትህ ልጆች በፊትህ ይሰግዳሉ። ይሁዳ የአንበሳ ግልገል ነው፤ ልጄ ሆይ፡ ከምርኮ ወጥተሃል፤ ጎንበስ አለ፡ እንደ አንበሳም ተኛ፡ እንደ ሽማግሌ አንበሳም፤ ማን ያስነሣዋል? በትረ መንግሥት ከይሁዳ አይለይም፡ ሕግ ሰጪም ከእግሮቹ መካከል አይጠፋም፡ ሺሎ እስኪመጣ ድረስ፤ ሕዝቦችም መሰብሰባቸው ወደ እርሱ ይሆናል። ውርንጫውን በወይኑ ላይ፡ የአህያውንም ግልገል በምርጡ የወይን ግንድ ላይ ያስራል፤ ልብሱን በወይን ጣጅ፡ መጐናጸፊያውንም በወይን ፍሬ ደም አጠበ፤ ዓይኖቹ ከወይን ጣጅ የተነሣ ይቀላሉ፡ ጥርሶቹም ከወተት የተነሣ ይነጣሉ። ዘፍጥረት 49፡8-12።

መቶ አርባ አራቱ ሺህ የክርስቶስን ባሕርይ በፍጹም ያንጸባርቃሉ፤ እናም ክርስቶስ ከሌሎች ምሳሌያዊ መግለጫዎች መካከል “የተመረጠ ወይን ተክል” ነው። እስማኤል በዘፍጥረት 16፡12 “የዱር” ሰው ተብሎ ተለይቶ ይጠቀሳል።

እርሱም የዱር ሰው ይሆናል፤ እጁም በሰው ሁሉ ላይ ይሆናል፡ የሰውም ሁሉ እጅ በእርሱ ላይ ይሆናል፤ በወንድሞቹም ሁሉ ፊት ይኖራል።

“ዱር” ተብሎ የተተረጎመው ቃል የዱር ዐረባዊ አህያን ያመለክታል። በኋለኛው ዘመን ያሉ የክርስቶስ ወኪሎች በዱር ዐረባዊው አህያ መልእክት ላይ ይቀመጣሉ፤ ይህም ክርስቶስ ወደ ኢየሩሳሌም የገባበት አህያ ነው። እንዲሁም በላዓም ለሦስተኛ ጊዜ ከመታው በኋላ በመጨረሻ የተናገረው አህያ ነው። በ1840 የመጀመሪያውን መልአክ መልእክት ኃይል የሰጠው መልእክት፤ እንቅስቃሴውን ኃይል የሰጠው መልእክት በተገኘበት በዚያው ትንቢታዊ ታሪክ ውስጥ ጠቃሚና አስፈላጊ የሆነ የአንድ መቶ ሃምሳ ዓመት ትንቢት አላዩም። በዚያው በአንድ የጊዜ ትንቢት ውስጥ ከ1840 እስከ 1844 ያለውን ታሪክ የሚያመለክቱ ሁለት የአራት ዓመት ዘመናት አላዩም። የይሁዳ ነገድ አንበሳ አሁን ከ“አሮጌ መንገዶች” በፊት ተገንዝቦ ያልታየ ብርሃን እየከፈተ ነው። እርሱም ከዲሴምበር 31, 2023 ጀምሮ ሲከፈት ከነበረው ብርሃን ጋር የሚስማማ ብርሃን ነው። ናሽቪልን የሚመታው እስልምና መሆኑን በተመለከተ ማንኛውንም ጥርጣሬ ያስወግዳል። ይህ ብርሃን የሮምን ምልክት ያበራል፤ በዚህም በ2024 ስለ “የሕዝብህ ዘራፊዎች” የነበረውን አልፋ ክርክር የሚያጠናቅቅ አሜሪካ መግለጫ ይሆናል። እንዲሁም በሚለራዊያን ታሪክ ላይ ስለዚያው ትክክለኛ ምልክት የነበረውን ክርክር የሚመለከት የአሜሪካ ምልክት ደግሞ ነው። በራእይ 9 ውስጥ ያሉት የእስልምና የጊዜ ትንቢቶች በአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የማኅተም ጊዜ ውስጣዊ ታሪክ ወቅት የውጫዊ መልእክት መሆናቸውን ይለያል። ይህን እውነታ ለተወሰነ ጊዜ ስናስተምር ቆይተናል፡ አሁን ግን በራእይ 9 የሚጀምርና በራእይ 11 የሚያበቃ በአንድ መስመር ላይ ሊታይ ይችላል። ከእስልምና የጊዜ ትንቢት ጋር የተያያዘው ሦስተኛው የአራት ዓመት ዘመን፤ ከ1840 እስከ 1844 የተፈጸመው፤ የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህን የማኅተም ጊዜ ያብራራል። በራእይ 11 ያለው ታላቅ መንቀጥቀጥ አማካኝነት አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ እንደ አርማ ከፍ ይላሉ።

በሕዝቅኤል ሰላሳ ሰባት ውስጥ የእግዚአብሔር ሕዝብ እንደ ሠራዊት መነሣታቸው በአዳም ፍጥረት አስቀድሞ ተምሳሌት የተሰጠው ሁለት-ደረጃ ሂደት ነው። መጀመሪያ አዳም ከሸክላ ተሠራ፤ ከዚያም ክርስቶስ የሕይወትን እስትንፋስ በእርሱ ውስጥ እፈሰሰ። በሕዝቅኤል ውስጥ የመጀመሪያው ትንቢት የሞቱትን አካላት ያቆማል፤ ነገር ግን እነርሱ አሁንም ሞታን ናቸው። ከዚያ አራቱ ነፋሳት በአካላቱ ላይ ይነፉባቸዋል። እነርሱም እንደ ታላቅ ሠራዊት ይነሣሉ። ቁጥር ሰላሳ ስምንትና አርባ እነዚያን ሁለት ደረጃዎች ይወክላሉ።

እነዚህን ነገሮች በሚቀጥለው ጽሑፍ እንቀጥላለን።

ከዚህ በኋላ የአይሁድ በዓል ነበረ፤ ኢየሱስም ወደ ኢየሩሳሌም ወጣ። በኢየሩሳሌምም ከበግ በር አጠገብ በዕብራይስጥ ቤተሰብ ይሆናል። የሚባል አምስት መንግሥቶች ያሉት መጠመቂያ ነበረ። በእነዚህም ውስጥ

ውኃው እስኪናወጥ ድረስ የሚጠባበቁ እጅግ ብዙ የታመሙ ሰዎች፣ ዕውሮች፣ አንካሶችና ደረቅ እጅና እግር ያላቸው ተኝተው ነበረ። መልአክ በተወሰነ ጊዜ ወደ መጠመቂያው ይወርድና ውኃውን ያናውጥ ነበርና፤ ከውኃውም መናወጥ በኋላ አስቀድሞ የሚወርድ ማንም ሰው ያለበት ሕመም ምንም ይሁን ይፈወስ ነበር። በዚያም ሠላሳ ስምንት ዓመት ያህል በደዌ የተያዘ አንድ ሰው ነበረ። ኢየሱስም ተኝቶ ባየው ጊዜ፣ በዚያ ሁኔታ ብዙ ዘመን እንደ ቆየ አውቆ፣ “መፈወስን ትወዳለህ?” አለው። የታመመውም ሰው መልሶ፣ “ጌታዬ፣ ውኃው በሚናወጥበት ጊዜ ወደ መጠመቂያው የሚያወርደኝ ሰው የለኝም፤ እኔም እስክመጣ ድረስ ሌላ ከእኔ በፊት ይወርዳል” አለው። ኢየሱስም፣ “ተነሣ፣ አልጋህን ተሸክመህ ተመላለስ” አለው። ወዲያውኑም ሰውየው ተፈወሰ፣ አልጋውንም ተሸክሞ ተመላለሰ፤ ያም ቀን ሰንበት ነበረ። ዮሐንስ 5፡1-9።

እንግዲህ ተነሡ የዘፊድንም ወንዝ ተሻገሩ አልሁ። እኛም የዘፊድን ወንዝ ተሻገርን። ከቃዴስ-በርኔህ ተነሥተን የዘፊድን ወንዝ እስክንሻገር ድረስ የኖርንበት ዘመን ሠላሳ ስምንት ዓመት ነበረ፤ እግዚአብሔርም እንደ ማለላቸው የሰልፍ ሰዎች ትውልድ ሁሉ ከሰፈሩ መካከል እስኪጠፉ ድረስ። ዘዳግም 2፡13፣ 14።